

Список використаних джерел

1. Лиман Ф. М. Математична логіка: навчальний посібник. Суми : Слобожанщина, 1998. 152 с.
2. Тіхонцова Н. І. Математична освіта студентів у світлі впровадження компетентнісного підходу. *Методологічні та методичні основи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення математичних дисциплін* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Ялта, 23–24 листопада, 2009). Ялта : РВВ КГУ, 2009. Вип. 3. С. 252–256.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД СУЧАСНІ УМОВИ ТА ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ

Куріс Юрій Володимирович

доктор технічних наук, професор кафедри металургійних технологій, екології та техногенної безпеки,

Запорізький національний університет,
kuris.znu@gmail.com

Матяшева Оксана Борисівна

методист,

Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Запорізькій області,
hladskaya@gmail.com

Дистанційна освіта є одним із перспективним і інноваційним напрямом у сфері освіти, завдяки рівню розвитку сучасних ІТ-технологій. Ефективність дистанційної освіти детермінується вкладеним у нього педагогічного змісту.

Застосування педагогічних технологій у навчальному процесі дозволяє організувати практично компетентнісно-орієнтовне навчання, в основі якого лежать такі елементи, як різноманіття варіантів розвитку особистості, право вироблення особистісного ставлення до навчання, право проектування своєї діяльності, право вибору трактувань явищ, предметів, способів і рівня засвоєння. Технологізація компетентнісно-орієнтованого освітнього процесу передбачає спеціальне конструювання навчального тексту, дидактичного матеріалу, методичних рекомендацій для його використання, типів навчального діалогу, форм контролю за особистісним розвитком того, хто навчається в ході оволодіння знаннями.

При дистанційному навчанні потрібні різні форми зв'язку з викладачем, і як наслідок необхідність цифровізації інформації. У парадигмі освіти, цифровізація передбачає не тільки передачу інформації, а й роботу з нею, як наслідок взаємодії користувача з контентом, виходячи з якого відбувається вибір та надання наявних даних у базі, робота аналітичних моделей, облік і контроль показників.

Поняття дистанційних освітніх технологій включає взаємодію здобувачів освіти та педагогічних працівників на відстані, при цьому не враховується характер взаємодії, місце фактичного знаходження користувачів, баз даних та ресурсів, до яких відбувається звернення [1].

З метою організації безперервного навчального процесу застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, які мають на меті створення електронних навчальних баз даних [2].

Як основні принципи побудови електронних курсів можна назвати такі: прозора логіка і структурованість матеріалу; функціональність та простота елементів оформлення (форма подачі матеріалу не повинна відволікати від змісту); привабливість та зручність у використанні, чіткий поділ візуального ряду на логічні та функціональні зони (навігаційні елементи, заголовки, основна інформація, коментар, висновки тощо); розумний підхід у застосуванні додаткових мультимедійних засобів (використання аудіо- та відеофрагментів, елементів анімації тощо).

Впровадження електронних освітніх ресурсів надає здобувачам освіти та викладачам зручний доступ до широкого вибору навчальних матеріалів. Заклад освіти, у свою чергу, поповнює бібліотечні фонди електронними книгами. викладачі поєднують свої праці на електронних майданчиках, де отримують можливість вільно обмінюватися освітнім контентом. На сьогоднішній день у практичній реалізації дистанційна освіта практикує весь спектр сучасних ІТ-технологій, таких як електронна пошта, тематичні списки, розсилки, електронні журнали, конференції, чати. Найбільш активно використовуються технології, побудовані на основі електронної пошти та відеоконференції. Також варто відзначити існування величезної кількості спеціального програмного забезпечення, що дозволяє комплексно вирішувати багато організаційних та педагогічних завдань дистанційної освіти.

Moodle – одна з найпопулярніших систем електронного навчання.

Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, вимовляється «Мудл») – це модульне об’єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище, яке називають також системою управління навчанням (LMS), системою управління курсами (CMS), віртуальним навчальним середовищем (VLE) або просто платформою для навчання, яка надає викладачам, здобувачам освіти та адміністраторам дуже розвинутий набір інструментів для комп’ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного [2].

Сервіс допоможе запустити змішане навчання – коли здобувачі освіти вивчають теорію дистанційно, а практику відпрацьовують в аудиторії. Викладач може створювати в Moodle онлайн-курси окремо під кожну дисципліну або групу (рис. 1).

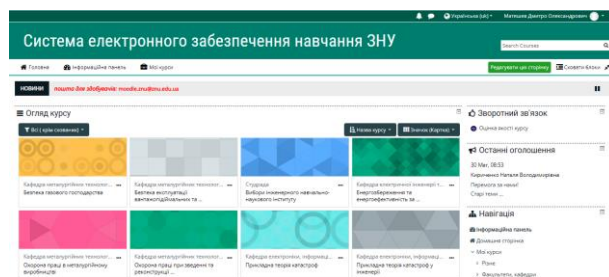

Рис. 1. Вигляд екрану системи електронного навчання Moodle

Система Moodle включає ресурси, завдання, опитування, чат, тестування, файли. Ресурси – це інформація, яку ми хочемо надати у своєму курсі. Ресурси також підтримують будь-який контент у електронному вигляді. Вони можуть бути завантажені викладачем або зберігатися на сервері (рис. 2).

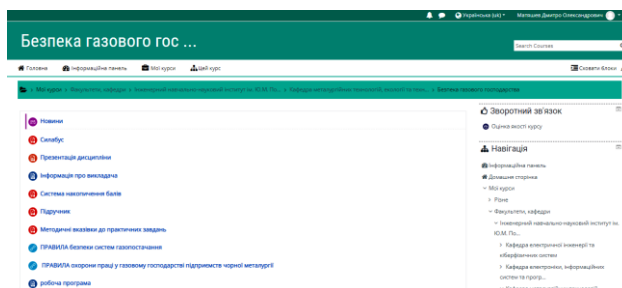

Рис. 2. Контент дисципліни у системі електронного навчання Moodle

Завдання дозволяють викладачеві написати питання, на яке згодом він отримає відповідь від здобувачів освіти у вигляді файлу, завантаженого на сервер. Система надає можливість викладачеві ставити оцінки за отриману відповідь. Для завдань можуть визначатися термін здачі, максимальна оцінка та формат відповіді. Здобувачі освіти можуть завантажити відповіді на завдання (у заданому форматі) на сервер, де автоматично записується час звіту (викладач бачить, які роботи здано після закінчення терміну).

Опитування дозволяє викладачеві поставити запитання та отримати на нього відповідь від своїх здобувачів освіти. В опитуванні викладач становить одне питання та кілька варіантів відповідей.

Опитування може використовуватись для організації індивідуальної роботи. Викладач бачить результати у вигляді таблиці, здобувач освіти – індивідуальну оцінку та коментар.

Чат дозволяє вести дискусію в реальному часі в інтернеті. Під час обговорення будь-якого питання та отримання відповідей на них чат є зручним та корисним засобом.

Тест – дозволяє створювати бази питань як для самостійної перевірки здобувачів освіти, так і для організації проміжного та підсумкового опитувань. Є різні типи тестів: з кількома відповідями, з вибором вірно/не вірно, або що передбачають коротку текстову відповідь.

За наявності в курсі великої кількості оцінюваних елементів завдання їх відстеження та контроль ускладнюється і часом стає стомлюючим. Однак система Moodle має інструмент, що полегшує процес оцінювання знань студентів (рис. 3).

Елемент оцінювання	Об'єктивна значимість	Оцінка	Інтервал	Відсоток	Відхилення	Внесок підсумку курсу
Змістове завдання	80,00	0-100	80,00%	Автоматично	-	-
Презентація завдання 1	2,00%	1,00	0-1	100,00%	2,00%	2,00%
Тест до модуля 1	2,00%	0,00	0-2	0,00%	0,00%	0,00%
Презентація завдання 2	2,00%	2,00	0-2	100,00%	2,00%	2,00%
Тест до модуля 2	2,00%	1,00	0-1	100,00%	2,00%	2,00%
Презентація завдання 3	2,00%	2,00	0-2	100,00%	2,00%	2,00%
Тест до модуля 3	2,00%	4,00	0-4	100,00%	2,00%	2,00%
Презентація завдання 4	2,00%	1,00	0-1	100,00%	2,00%	2,00%
Тест до модуля 4	2,00%	4,00	0-4	100,00%	2,00%	2,00%
Презентація завдання 5	2,00%	1,00	0-1	100,00%	2,00%	2,00%
Тест до модуля 5	2,00%	2,00	0-2	100,00%	2,00%	2,00%
Презентація завдання 6	2,00%	2,00	0-2	100,00%	2,00%	2,00%

Рис. 3. Електронний журнал оцінок у системі електронного навчання Moodle

Журнал оцінок здійснює фіксацію результатів поточної успішності та відвідуваності. Елементи оцінювання можуть бути створені як вручну, так і автоматично. Вручну елементи оцінювання створюються викладачем на сторінці налаштування журналу оцінок. А при додаванні оцінюваної інтерактивної дії в

курс (тесту, завдання, лекції) журнал оцінок автоматично створює простір під оцінки, які будуть проставлені.

Moodle підтримує мобільні браузері Chrome та Safari, можна пов'язати з іншими сервісами або доопрацювати відповідно до своїх завдань.

Дана система сприяє підвищенню престижу закладу освіти та його непрямої реклами у мережі. Вона також залучає висококваліфікованих викладачів незалежно від місця їх проживання, допомагає брати участь в інфраструктурі освітнього комплексу на всій території країни та інтеграції у світовий освітній простір.

Перехід на дистанційну форму навчання дає можливість впровадження сучасних інформаційних технологій та нових підходів до навчального процесу, дозволяє занурювати всіх учасників освітнього процесу в інформаційний простір, при цьому зберігати якісний рівень освіти; підвищувати конкурентоспроможність випускників; розвивати інформаційний простір й мобільність населення.

Список використаних джерел

1. Куріс Ю. В., Матяшева О. Б. Освітній процес з використанням інформаційних технологій для реалізації компетентнісного підходу. *Цифрова трансформація соціоекономічних, управлінських та освітніх систем сучасного суспільства*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів-Торунь, 23–24 листопада, 2022). Львів-Торунь : Liha-Pres, 2022. С. 286–289. URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/172/2530/5962-1> (дата звернення: 04.04.2023).
2. Що таке Moodle. Moodle – Open-source learning platform: офіц. веб-сайт. URL: <https://moodle.org/mod/page/view.php?id=8174> (дата звернення: 04.04.2023).
3. Система електронного забезпечення навчання ЗНУ: офіц. веб-сайт. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/my> (дата звернення: 04.04.2023).
4. Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі: навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2011. 220 с.
5. Швачич Г. Г. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: навч. посіб. Дніпро : НМетАУ, 2017. 230 с.

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Ратушняк Наталія Михайлівна

старший викладач кафедри теорії та методики суспільно-гуманітарних дисциплін,
Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
osadchuk_nat@ukr.net

У час, коли Україна переживає глибокі соціокультурні зміни, післядипломна освіта відіграє все більшу роль у забезпеченні того, щоб освітяни були готові діяти відповідно до нових умов суспільства, нових завдань і нових цінностей. У Законі України «Про вищу освіту» (2014) визначено, що післядипломна освіта - це навчання і професійний розвиток особистості шляхом поглиблення, розширення та оновлення індивідуальних професійних знань, умінь і навичок або здобуття іншої професії, спеціальності на основі попередньо здобутого рівня освіти [4]. Відтак метою підвищення кваліфікації є поступовий